

Erhvervsstyrelsen

8. marts 2019

Copenhagen Business School
CBS LAW
Porcelænshaven 18B
2000 Frederiksberg

Hørings svar vedr. L 190 om afskaffelse af iværksætterselskaber og nedsættelse af minimumskrav til anpartsselskabers selskabskapital

Troels Michael Lilja
Associate professor, PhD
Head of Doctoral School of
Business and Management
Phone: +45 3815 3829
tml.law@cbs.dk
<https://www.cbs.dk/en/research/departments-and-centres/cbs-law/staff/tmljur>

Executive summary

- Danmark bør bevare IVS og kopiere Luxembourgs regler, hvor **IVS-anparter kun ejes af fysiske personer, og hvor man kun kan eje IVS-anparter i ét IVS ad gangen**. Svig foregår ofte under anvendelse af flere selskaber, og reelle iværksættere vil fortsat have mulighed for at komme billigt i gang med samfundsgavnlig virksomhed ved en tilpasning af reglerne (se afsnit 5).
- Danmark får med lovforslaget det **næsthøjeste kapitalkrav i Europa**. Kapitalkravet i ApS bør sænkes til 10-15.000 DKK for at være på niveau med andre EU-lande (se tabel i afsnit 2).
- Konsekvensen af en afskaffelse kan være **mindre iværksætteri eller øget filialdrift** i Danmark gennem udenlandske selskaber. **Lovgivningskompetencen, rådgivning og arbejdspladser vil flytte ud af landet**. Det stiller hverken SKAT eller andre kreditorer bedre (se afsnit 3 og 4).
- Lovforslaget er fremsat på et ufuldstændigt grundlag. **Erhvervsstyrelsens rapport bygger på alt for mange antagelser og udokumenterede, subjektive vurderinger** (se afsnit 6).
- Antallet af tvangsopløsninger er ikke steget mere end forventet, da ingen forventninger er meldt ud (se afsnit 6).
- Opgørelsen af omkostninger til tvangsopløsning af IVS hviler på et tvivlsomt grundlag (se afsnit 6).
- Det fremføres, at en højere andel af IVS'er sanktioneres i forbindelse med momsregistrering end ApS og enkeltmandsvirksomheder, hvilket ikke er helt rigtigt ifølge Erhvervsstyrelsens rapport (s. 47-48) (se afsnit 6).
- I forhold til skatte- og afgiftsrestancerne glemmer man i lovforslaget at anføre, at **skatte- og afgiftsrestancerne i aktive ApS er 4 gange**

højere end i aktive IVS, og at de i ophørte ApS er næsten dobbelt så høje som i ophørte IVS (se afsnit 7).

- Det kan blive *dyrt at afskaffe IVS*, da omkostningerne til tvangsopløsninger bliver høje (se afsnit 8).
- Lovforslagets § 4, stk. 3 og 4 indeholder regler, der ikke giver mening. Det har aldrig været muligt at stifte IVS ved fusion eller spaltning, da begge dele medfører apportindskud, hvilket strider mod selskabslovens § 357 a, stk. 2 (se afsnit 9.1).
- Lovforslagets afskaffelse af IVS-definitionen medfører, at IVS kan have selskabskapital over 50.000 DKK, og at *IVS kan eksistere i 2 år, uden at de er defineret noget sted* (se afsnit 9.2).

DETALJERET HØRINGSSVAR

1. Hvad var formålet med at indføre IVS?

For at finde svaret på, hvad formålet med indførelsen af iværksætterselskaber var, kan der bl.a. skeles til fremsættelsestalen i forbindelse med fremsættelsen af lovforslag nr. 152/2012-13. Daværende erhvervs- og vækstminister Annette Vilhelmsen sagde ved den lejlighed, at med forslaget:

"(...) gøres det muligt at etablere et "iværksætterselskab", hvor kapitalkravet ved stiftelsen er 1 kr. Selskabet skal derefter opbygge en selskabskapital på min. 50.000 kr. ved at hensætte 25 pct. af det årlige overskud. Forslaget er inspireret af en tilsvarende tysk ordning, som har ansporet mange nye iværksættervirksomheder uden at føre til en højere grad af konkurser end for andre selskaber. Med ændringerne mindskes risikoen for, at Danmark bliver et land, hvor nye selskaber i praksis er filialer af udenlandske selskaber, etableret i lande med mindre regulering og lavere kapitalkrav end Danmark.¹

Politisk var idéen med indførelsen af iværksætterselskabet således, at det skulle være muligt at komme i gang med erhvervsvirksomhed med begrænset kapital og uden personlig hæftelse inden for rammerne af et lovreguleret dansk kapitalselskab. SMBA blev ved samme lov udfaset, da det havde vist sig, at langt flere SMBA end anpartsselskaber gik konkurs og blev tvangsopløst. Af bemærkningerne til lovforslaget følger det, at:

"Iværksætterselskabets primære målgruppe er, som selskabsbetegnelsen indikerer, iværksættersegmentet, som har incitamentet til at igangsætte et forretningspotentiale, men som ikke i opstartsfasen har behov for et større kapitalgrundlag".²

Der lægges med L 190 op til en afskaffelse af IVS, og i de følgende afsnit gives detaljerede høringssvar i forhold til enkeltdelene i forslaget.

2. Det danske kapitalkrav bliver det næsthøjeste i Europa

I lovforslaget gengives i tabel 1 kapitalkravene i Danmark, Tyskland, England, Norge, Sverige og Finland. Kapitalkravene fra alle andre EU-lande er udeladt. Nedenfor er gengivet kapitalkravene til anpartsselskaber i hele

¹ Helt tilsvarende følger af L 152/2012/13, generelle bemærkninger, s. 25.

² Jf. L 152/2012-13, s. 28, 2. spalte (afsnit 2.3.1.3.2).

EU, lige som det er angivet, hvilke lande der supplerer med at have et IVS med et kapitalkrav på 1 lokal møntenhed (angivet med *).

Pla- ce- ring	Land	Navn på nationalt ”anpartsselskab”	Kapitalkrav
1	Portugal	a sociedade por quotas de responsabilidade limitada	0 €
1	Cypern	ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση;	0 €
1	Irland	private limited company	0 €
1	Holland	de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	0 €
1	England	private limited company	0 £
6	Tjekkiet	společnost s ručením omezeným	5 CZK = 0,2 €
6	Bulgarien	дружество с ограничена отговорност	2 LEV = 1 €
6	Letland	sabiedrība ar ierobežotu atbildību	1 €
6	Græken- land	IKE	1 €
6	Frankrig	la société à responsabilité limitée, la société par actions simplifiée;	1 €
6	Tyskland*	die Gesellschaft mit beschränkter Haftung	25.000 €/1 €
6	Belgien*	de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid - la société de personnes à responsabilité limitée;	6.200 €/1 €
6	Italien*	società a responsabilità limitata;	10.000 €/1 €
6	Luxem- bourg*	la société à responsabilité limitée	12.000 €/1 €
15	Rumæni- en	ocietate cu răspundere limitată	200 RON = 42 €
16	Malta	kumpanija privata/private limited liability company	233 €
17	Polen	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	5.000 ZLT = 1.200 €
18	Finland	julkinen osakeyhtiö - publikt aktiebolag	2.500 €
18	Estland	Osühing	2.500 €
18	Litauen	uždaroji akcinė bendrovė	2.500 €
18	Slovakiet	spoločnosť s ručením obmedzeným	2.500 €
21	Spanien	la sociedad de responsabilidad limitada	3.000 €

22	Ungarn	koriátolt felelősségű társaság	1.500.000 FT = 4.750 €
23	Sverige	Aktiebolag	50.000 SEK = 4.750 €
24	Østrig	die Gesellschaft mit beschränkter Haftung	5.000 €
25	Danmark	Anpartsselskab	40.000 DKK = 5.360 €
26	Slovenien	družba z omejeno odgovornostjo	7.500 €

Som det fremgår af ovenstående tabel, vil en afskaffelse af IVS og en beskeden nedsættelse af kapitalkravet i ApS efterlade Danmark med det næsthøjeste kapitalkrav i Europa. Regner man gennemsnittet ud (hvor lande med IVS indregnes med 1 €) er det gennemsnitlige kapitalkrav, når der bortses fra Danmark på ca. 1.500 €, svarende til 11.000 DKK. Som tabellen oven for viser, vil en nedsættelse af kapitalkravet i ApS til 10.000-15.000 DKK i langt højere grad afspejle, hvad der er niveauet i resten af EU.

Samtidig vil afskaffelsen af iværksætterselskaber og en så ringe nedsættelse af mindstekapitalkravet til ApS, som der er lagt op til, være et grundlæggende brud på de forudsætninger, der blev fastlagt i forbindelse med indførelsen af selskabsloven. I kommissoriet, der førte til betænkning 1498/2008 og sidenhen selskabsloven hed det således:

*”Det er regeringens mål, at Danmark bliver et af verdens mest konkurrencedygtige samfund. Det kræver, at **virksomhedernes rammevilkår er i verdensklasse**. Som et led i sikringen af gode rammevilkår ønsker regeringen en enkel, klar og effektiv erhvervslovgivning, der er så let som mulig for erhvervslivet at administrere og efterleve.*

Et andet væsentligt element i gode rammevilkår er at sikre, at erhvervslivet har et lovgrundlag, som følger den teknologiske såvel som den internationale udvikling. Den danske selskabsregulering skal følge den internationale udvikling, for eksempel bør overimplementering af EU-direktiver således være undtagelsen. Det skal desuden tilstræbes at udnytte de muligheder, som EU-reguleringen indeholder for at sikre en dynamisk og fleksibel lovregulering, som er til størst mulig fordel for danske virksomheder og dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Endvidere skal det sikres, at utidssvarende regler og hindringer for globaliseringen fjernes, så der ikke ligger unødige bindinger på danske selskaber. (...)” [mine udhævninger].

Ift. mindstekapitalkravet til anpartsselskaber er der tale om en overimplementering, da der ikke EU-retligt stilles krav. Med et mindstekapitalkrav på 40.000 DKK til danske anpartsselskaber vil Danmark hverken følge den internationale udvikling eller leve op til visionen om ikke at overimplementere EU-direktiver. Hertil kan det føjes, at dansk selskabsret vil stå meget svagt i den internationale selskabsretlige konkurrence, og at konsekvensen kan blive, at danske iværksættere vælger udenlandske alternativer som ramme om deres virksomheder i Danmark, jf. straks nedenfor. Dengang anførte Moderniseringsudvalget:

”(...) at kapitalkravet for anpartsselskaber bør afskaffes. Udvalget foreslår, at det afgørende i stedet skal være et krav om, at selskabet vedvarende skal have den nødvendige kapital under driften. Dette kan gøres ved at ændre ansvarsnormen i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, til en fælles bestemmelse for både aktie- og anpartsselskaber. Hertil kommer, at misbrug af den begrænsede hæftelse under skærpende omstændigheder bør føre til, at vedkommende ved dom fratages retten til at være stifter eller ledelsesmedlem i et selskab med begrænset ansvar m.v. Disse muligheder for efterfølgende at sanktionere et misbrug af den begrænsede hæftelse, som gælder for et anpartsselskab, skønnes at være tilstrækkelige” [mine udhævninger].

Med den udvikling, der siden er sket i de andre EU-lande i forhold til kapitalkravet (se tabellen i afsnit 2), er det vanskeligt at forestille sig, at udvalgets konklusion har ændret sig i retning af højere kapitalkrav til anpartsselskaberne. L 190 går således ikke alene imod kommissoriet, men tillige imod det udvalg der var nedsat til at bringe dansk selskabsret i verdensklasse.

3. Etableringsfriheden kan benyttes af danske iværksættere

Da kapitalkravene i langt de fleste af de øvrige europæiske lande er markant lavere end i Danmark, kan danske iværksættere stifte et selskab i et af de 14 lande i Europa, der tilbyder at man kan stifte kapitalselskaber med et mindstekapitalkrav på 1 € eller derunder, for herefter at registrere en filial i Danmark, hvorfra al erhvervsaktivitet foregår. Anvendelsen af en sådan etableringskæde er lovlige og fastslået af EU-Domstolen allerede ved C-212/97 Centros Limited mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i 1999. Om masseetablering af udenlandske selskaber med filialer i Danmark bliver resultatet, er vanskeligt at sige, men faktum er, at efter EU-Domstolens afgørelse i ovennævnte sag (og efterfølgende sager om samme emne) blev der i Tyskland registreret et meget stort antal filialer af især engelske private

limited companies. Dette førte til, at Tyskland i 2008 ved MoMiG indførte Unternehmersgesellschaft (Haftungsbeschränkt), der er moder til det danske IVS, og som gav tyske iværksættere mulighed for at stifte et tysk kapitalselskab med en mindstekapital på 1 €. Helt tilsvarende oplevede man i Norge, hvor antallet af NUF'er (Norske filialer af Utenlansk Foretak) steg eksplosivt, hvorfor kapitalkravet i Norge blev sænket fra 100.000 NOK til 30.000 NOK, samtidig med at revisionspligten blev lempet for aksjeselskaber (der svarer til danske ApS). Det norske kapitalkrav er ikke medtaget i tabellen oven for, men med den nuværende kurs, svarer det til ca. 23.000 DKK eller ca. 3.000 €. Når vi i Danmark ikke før indførelsen af iværksætterselskabet havde et stort antal filialer, hænger det formentlig nøje sammen med, at det på det tidspunkt var muligt at stifte et ulovreguleret s.m.b.a., hvortil der ikke var knyttet et kapitalkrav, og hvor man som kapitalejer hæftede begrænset til sit indskud. S.m.b.a. blev afskaffet ved indførelsen af IVS,³ og hvis der ikke kommer noget nyt i stedet for IVS, eller hvis kapitalkravet i ApS ikke sænkes markant, kan det medføre et stort antal filialer af udenlandske selskaber.

Da det, uanset hvad politikerne beslutter i forhold til L 190 vil være muligt at oprette danske filialer af udenlandske selskaber med meget lav selskabskapital, vindes der ikke noget ved en afskaffelse af IVS. Det eneste, der opnås er, at det bliver vanskeligere for danske iværksættere, da de skal til udlandet for at finde egnede selskabsformer. Det må medgives, at omkostninger til tvangsopløsninger af sådanne selskaber ikke vil belaste danske skifteretter, men behandlingen hos Erhvervsstyrelsen og SKAT vil blive den samme, og da det alt andet lige vil tage længere tid at behandle udenlandske selskaber (pga. sprog, begrænset indsigt i udenlandsk lovgivning mv.) er der næppe meget vundet herved.

Hvis Danmark ønsker et højere kapitalkrav for anpartsselskaber, skal der arbejdes for at få det indført på EU-niveau, da der som nævnt er fri konkurrence i EU, hvor alle EU-borgere frit kan vælge, hvilken selskabsform de vil stifte, og da alle selskaber kan drive virksomhed i hele EU.

4. "Dansk" selskabsret bliver besluttet uden for Christiansborg og kontrolmulighed svækkes

Hvis konsekvensen af en afskaffelse af IVS bliver, at et stort antal iværksættere (eller svindlere) stifter selskaber med henblik på at drive virksomhed i Danmark, betyder det samtidig, at "dansk selskabsret" fremadrettet bliver et anliggende for parlamenterne i andre europæiske lande, mens Folketinget er sat uden for indflydelse på materiel selskabsret for en række af de selskaber, der driver virksomhed her i landet.

³ Se kort herom i Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber, september 2018, s. 11.

I et sådant scenarie begrænses mulighederne for målrettet kontrol for de danske myndigheder, da det kan være et brud på EU-retten, såfremt Danmark behandler filialer af udenlandske selskaber mere restriktivt end danske selskaber. Mens man fuldtud har ret til at lave målrettede kontroller mod danske iværksætterselskaber i Danmark (da det er et internt anliggende), kan man som det klare udgangspunkt ikke lovligt behandle filialer af udenlandske selskaber ringere (mere restriktivt) end danske selskaber.

5. Inspiration fra andre lande med IVS

I stedet for at afvikle IVS, anbefales det, at Danmark lader sig inspirere af erfaringer og lovgivning fra andre lande, der har indført iværksætterselskaber. I bl.a. Luxembourg har man indført regler om, at det kun er fysiske personer, der må eje iværksætteranparter, og at hver fysisk person kun kan eje iværksætteranparter i ét iværksætterselskab ad gangen. Hvis man indfører noget tilsvarende i Danmark, vil det betyde, at de personer, iværksætterselskabet hovedsageligt var indført for, fortsat kan anvende iværksætterselskaber, mens etablerede koncerner/selskaber ikke vil kunne benytte IVS.

En sådan ændring vil formentlig fjerne langt størsteparten af de udfordringer, der har været med svig, lige som det formentlig vil medføre, at iværksætterselskaber kun stiftes, når der foreligger en plan om at iværksætte egentlig erhvervsvirksomhed. Erhvervsstyrelsens rapport afslører, at en stor del af de stiftede IVS hidtil ikke har været aktive erhvervsdrivende, og også dette kunne således løses ved at følge eksemplet fra Luxembourg.

En sådan regel skal naturligvis følges af regler om undtagelser, således at selskaber og offentlige kreditorer godt kan eje iværksætteranparter i en begrænset periode som følge af kreditorforfølgning, men også her vil man kunne skele til reglerne i Luxembourg.

6. Erhvervsstyrelsens rapport rummer antagelser og udokumenterede konklusioner

I bemærkningerne til L 190 gengives en række citater fra Erhvervsstyrelsens rapport fra september 2018. Rapporten indeholder efter min vurdering så subjektive antagelser, at det vil være risikabelt at lægge den til grund som begrundelse for fremsættelsen af et lovforslag som dette. I det følgende vil der blive givet eksempler på, at der mangler dokumentation, og at de konklusioner, der har ledt til lovforslaget i høj grad bygger på antagelser eller udokumenterede/ufuldstændige oplysninger.

- ”Iværksætterselskaberne har bidraget positivt til samfundsøkonomien. Det vurderes, at denne udvikling dog også kunne have fundet sted uden introduktion af

iværksætterselskabsformen”. Denne vurdering er udokumenteret, og der kunne lige så godt have stået ”Det vurderes, at denne udvikling formentlig ikke kunne være sket uden introduktion af iværksætterselskabsformen”. Det samme gælder udsagnet ”Dele af iværksætterselskaberne ville med en vis sandsynlighed være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet for”.⁴ Da man ikke har undersøgt det videnskabeligt, kan man ikke drage en sådan konklusion.

- ”En forholdsvis stor andel af iværksætterselskaberne opløses efter få år. Blandt de opløste iværksætterselskaber er mere end halvdelen blevet tvangsopløst.” Der kunne lige så godt have stået ”Det er normalt, at en vis andel af nystiftede selskaber ikke overlever deres første leveår.”⁵ Overlevelseshraten for iværksætterselskaber er lidt lavere end for A/S og ApS, men på niveau med K/S og højere end enkeltmandsvirksomheder, personlige mindre ejede virksomheder og interessentskaber”.⁶
- ”En højere andel af iværksætterselskaberne sanktioneres i forbindelse med momsregistrering end anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder. Samtidig er iværksætterselskaber overrepræsenteret blandt de virksomheder, der nægtes registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen på baggrund af skatteforvaltningens svigsindikatorer”. Tabel 8.4 viser, at markant flere enkeltmandsvirksomheder i absolutte tal nægtes registrering end IVS, og at IVS ligger højere end ApS. I forhold til sanktioner relativt til antal momsregistreringer ligger IVS på niveau med ApS (tabel 8.2). Ovenstående udsagn er således noget misvisende. Da der i analysen ikke inddeles efter sanktioneringens hårdhed (trip, trap eller træsko)⁷ er det for læseren desuden umuligt at fastslå, hvilken hårdhed sanktionerne mod de enkelte virksomhedsformer har. Hvis alle IVS kun får ”trip-sanktioner”, mens ApS får ”træsko-sanktioner”, kan tallene ikke bruges til ret meget.
- ”Erhvervsstyrelsens analyse viser bl.a., at antallet af tvangsopløsninger efter introduktionen af iværksætterselskaber er steget mere end forventet. Det estimeres, at iværksætterselskaberne står for 60 % af det samlede antal tvangsopløsninger”. Det første udsagn ”steget mere end forventet” er umuligt at efterprøve, for

⁴ Kilde: Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber, september 2018, s. 3.

⁵ Kilde: Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber, september 2018, s. 19.

⁶ Kilde: Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber, september 2018, s. 20, figur 3.7 og s. 21 tabel 3.3.

⁷ Kilde: Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber, september 2018, s. 45, hvor ”trip, trap, træsko”-begrebet introduceres.

hverken i lovforslag, bemærkningerne hertil eller i fremsættelsestalen blev der oplyst, hvor mange tvangsopløsninger, man forventede. Det ville derfor give lige så god mening at skrive, at antallet af tvangsopløsninger var steget mindre end forventet, da der som sagt ingen forventning var. Man kan kritisere det faktum, at man ikke havde estimeret det ved indførelsen, men man kan ikke sige, at de er steget mere end et fiktivt tal, man ikke har taget stilling til. Det næste udsagn er et estimat, hvor man løseligt anslår, at IVS står for 60 % af alle tvangsopløsninger, i stedet for at fremvise de eksakte tal, som det burde være muligt at fremskaffe. Omkostningerne hos skifteretterne er fra 2014 til 2016 steget fra 32 mio. kr. til 46 mio. kr. På baggrund af estimatet antages det, at IVS står for 60 % af alle tvangsopløsninger, svarende til 28 mio. kr. Da omkostningerne til tvangsopløsninger kun er steget med 14 mio. kr., siden IVS kom til, kan der ikke spares 28 mio. kr. fremadrettet. En stor del af disse omkostninger er antageligt faste, og da IVS'er generelt er mindre komplicerede at opløse end ApS og A/S vil en fordeling af omkostninger efter antal næppe give retvisende resultater.

Før der træffes en så stor beslutning som at afskaffe en selskabsvariant, bør det ske på et oplyst grundlag. Som ovenstående viser er der adskillige problemer i forhold til det grundlag, der har ført til det fremsatte lovforslag.

7. Skatterestancer som målestok

En skatterestance er udtryk for, at eksempelvis et selskab har haft en erhvervsaktivitet, som det er skattepligtigt af. Skatten er opgjort til X kr., og er indberettet til SKAT. Som følge af manglende likviditet/betalingssevne betaler selskabet ikke skatten ved forfald, og herved opstår der en skatterestance. Mens private kreditorer har penge til gode hos en erhvervsdrivende som følge af en modydelse, så er SKAT's tilgodehavende ikke udtryk for, at virksomheden har fået en direkte modydelse. Man kan således anføre, at hver eneste krone, der triller i statskassen, er et gode, som staten kun har fået, fordi en erhvervsdrivende har haft en skattepligtig aktivitet (overskud, indeholdelse af kildeskat, modtaget moms etc.). Hvis en gruppe af selskaber (fx IVS) samlet set efter lovens ordlyd skulle have genereret 100 mio. kr. i skat, men som følge af manglende betalingssevne hos nogle af disse alene betaler 98 mio. kr. i skat, opstår der en skatterestance på 2 mio. kr. Men er det incitament nok til at afskaffe alle selskaberne? Resultatet for statskassen bliver jo, at man mister 98 mio. kr. i skatteprovenu ved afskaffelsen, medmindre provenuet kan genskabes i et andet regi.

Selv om det ville være dejligt, hvis alle (iværksætter)selskaber betalte al den skat, som de skulle i henhold til det pålignede, så ændrer restancerne ikke på, at den samlede masse af iværksætterselskaberne (og de øvrige

virksomheder) genererer et positivt provenu til den danske statskasse, og at de herved bidrager positivt til velfærden i landet, både gennem skattebetalinger, skabelsen af arbejdspladser og gennem eksport.

At afskaffe 50.000 iværksætterselskaber, fordi en lille del af iværksætterselskaberne ikke betaler den pålignede skat, svarer til at save en af de grene over, som man selv sidder på.

En af årsagerne til afskaffelsen af IVS angives til at være, at skatte- og afgiftsrestancerne er næsten dobbelt så høje som for enkeltmandsvirksomheder. Desværre glemmer man i lovforslaget at anføre, at skatte- og afgiftsrestancerne i aktive ApS (2.096 mio. kr.) er 4 gange højere end i aktive IVS (533 mio. kr.), og at de i ophørte ApS (177 mio. kr.) er næsten dobbelt så høje som i ophørte IVS (108 mio. kr.).

Hvis man mener, at skatterestancer er en parameter for afskaffelsen af en selskabsvariant, kan man på den baggrund spørge, om man ikke burde afskaffe ApS i stedet for IVS? Som vist oven for er det dog næppe en god parameter, da forudsætningen for en skatterestance er, at der har været skattepligtig aktivitet i et selskab, og det er i udgangspunktet en god ting.

8. Det er potentielt dyrt at afskaffe iværksætterselskaber

Af lovforslaget fremgår det, at eksisterende IVS skal omregistreres til ApS inden for 2 år, og at de ellers vil blive tvangsopløst. I lovforslagets afsnit 3 anføres det, at lovændringen forventes at medføre, ”at et væsentligt antal iværksætterselskaber vil blive tvangsopløst. Dette vil medføre udgifter for Erhvervsstyrelsen og skifteretterne”. Det er uklart, hvor mange IVS, man forventer, der vil blive tvangsopløst, men henset til at kun 94 af IVS’erne pr. 31/12 2017 havde kapital nok til at kunne lade sig omregistrere, vil det forventeligt være mange selskaber, der risikerer at blive tvangsopløst. I lovforslaget anføres det, at der ikke er økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, men tvangsopløsninger af et stort antal iværksætterselskaber vil givetvis medføre tab for en række af deres samarbejdspartnere (leverandører, aftagere, kreditorer mv.), lige som det formentlig vil koste et antal arbejdspladser.

Herudover vil de restancer, som SKAT pt. har til gode hos igangværende iværksætterselskaber, formentlig kunne afskrives (se afsnit 7).

Da man tilbage i 1990’erne besluttede at hæve kapitalkravet til danske anpartsselskaber fra 80.000 DKK til 200.000 DKK med samme tidshorisont, var man sidenhen nødt til at sænke kapitalkravet igen, for at der ikke skulle ske tvangsopløsning af et meget stort antal selskaber (estimatet dengang var, at mere end halvdelen alle aktie- og anpartsselskaber var i fare for at blive tvangsopløst). Der henvises til Eskil Trolles artikel i Ugeskrift for Retsvæsen (UfR 1996B.45: Minimumskapitalkravene til aktie- og anpartsselskaber).

9. Bemærkninger til enkeltdele af lovforslaget

9.1 Fusion, spaltning og hjemstedsflytning, § 4, stk. 3 og 4

Lovforslagets § 4, stk. 3 og 4 indeholder helt unødvendige regler. Da stiftelse som led i fusion og spaltning altid vil medføre et apportindskud, har det aldrig været muligt at stifte et iværksætterselskab som led i en fusion eller en spaltning. Se hertil *Troels Michael Lilja: Iværksætterselskaber, Karnov Group, 2015*, s. 227-228 med henvisninger. Det er uheldigt, at lovforslaget er formuleret således, at man som læser kan foranlediges til at tro, at det nu er muligt, og at denne mulighed afskaffes ved vedtagelse af L 190. I forhold til reglen om grænseoverskridende hjemstedsflytning har det hidtil været muligt at gennemføre en sådan fra Danmark til udlandet og vice versa. Den sidste del af stk. 4 kan derfor bevares, mens stk. 3 og resten af stk. 4 bør udgå af lovforslaget.

9.2 IVS-definitionen ophæves, og selskabskapitalen kan overstige 50.000 DKK, § 1, nr. 2

På den ene side virker det uhensigtsmæssigt at afskaffe definitionen på iværksætterselskabet, der trods alt vil kunne eksistere i 2 år efter lovens eventuelle vedtagelse. Det må imidlertid medgives, at den nuværende formulering kan give udfordringer i forhold til de iværksætterselskaber, der måtte have en selskabskapital på mellem 40.000 og 49.999 DKK. En afskaffelse åbner dog efter min opfattelse op for, at et iværksætterselskab i overgangsperioden lovligt vil kunne foretage kapitalforhøjelser til over 50.000 DKK, uden at selskabet samtidig skal omregistreres til et anpartsselskab. Dette er en nyskabelse i forhold til gældende ret, som ikke omtales i lovforslaget.

Venlige hilsener,

Troels Michael Lilja
Associate professor, PhD
Head of Doctoral School of Business and Management